

ÜNİVERSİTELERDE YAPILAN SANAT ETKİNLİKLERİNİN ÖĞRENCİLERE KATKISI¹

Yıldırım Onur Erdiren²

Öz

Sanat etkinlikleri öğrencilerin sanat gelişimlerinde önemli bir rol oynamaktadır. Üniversitelerde sanat ve tasarım bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler için sanat etkinlikleri düzenlenmektedir. Güzel sanatlar fakültelerinin sanat ve tasarım bölümleri olan grafik tasarımı, moda tasarımı, endüstri ürünleri tasarımı, el sanatları, plastik sanatlar (resim, heykel, seramik) gibi dallarda birçok sanat etkinlikleri yapılmaktadır. Yapılan etkinlikler, resim yarışmaları, duvar boyamaları, seramik çalışmaları, bölümlerde görülen resim derslerinin veya projelerin sergileri gibi birçok farklı alanda uygulanmaktadır. Bu etkinlikler öğrencileri farklı açıdan etkilemektedir. Gerçekleşen çalışmalar, sanata ilgisi olmayan öğrenciler için teşvik edici bir nitelik taşımakta olup önemli bir unsur olabilmektedir. Öğrencilerin sosyal ve kültürel bakımdan farklı açılardan etkilemektedir.

Bu çalışmada, üniversitelerde sanat ve tasarım bölümlerinde yapılan sanat etkinliklerinin öğrencilere nasıl bir fayda sağlayacağı, öğrenciye neler kazandırdığı anket yöntemiyle irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Sanat unsurları, Sanat etkinlikleri.

STUDENT CONTRIBUTION TO ART ACTIVITIES IN UNIVERSITY

Abstract

Art activities play an important role in the art development of the students. Art events are organized for students who are studying in art and design departments at universities. There are many art activities in the arts such as graphic design, fashion design, industrial product design, handicrafts, plastic arts (painting, sculpture, ceramics) which are arts and design departments of fine arts faculties. There are many different venues such as exhibitions, painting competitions, wall paintings, ceramic works, exhibitions of painting lessons or exhibitions of the projects in the departments. These activities are affecting the students in different ways. The

¹ Bu çalışma IBANESS-Kırklareli/Turkey 2017 | International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series'de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Öğr. Gör Dr., Tekirdađ Namık Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji, Sanat Felsefesi, 0000-0001-7446-0454, yoerdiren@nku.edu.tr

work that has been done is an incentive for non-interested students and can be an important element. Students are influenced by social and cultural aspects from different angles.

In this study, how art activities organized in the arts and design departments at universities will benefit the students will be investigated by questionnaire method that students gain.

Key Words: Art, Art elements, Art events.

Giriş

Sanat, bir insanın yaşadığı bir düşünceyi, belirli dışsal imgelerle ve bilinçli olarak bir başkasına yansıtması ve o başkalarının da aynı düşünceleri yaşamalarından ibaret insani bir etkinliktir (Tolstoy, 2015: s. 50). Sanat evrensel bir disiplindir. Bu disiplin sayesinde sanat etkinlikleri, üniversitelerde öğrencilerin eylemlerini geçmişten günümüze kadar geliştiren bir unsurdur. Üniversitelerde yapılan sanat etkinlikleri çeşitli temalı yarışmalar, desen tasarımları, ürün tasarımları, el sanatları gibi etkinliklerdir. Bu etkinliklerin öğrencilere birçok katkıları vardır. Öğrencilerin yaratıcılığını geliştirmesine, kültürel bir zemin oluşturmaya, sanata farklı bir perspektiften bakabilme, yaratıcılığını geliştirebilme gibi birden fazla unsur kazanmasına katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmada özellikle çeşitli üniversitelerde, sanat ve tasarım bölümlerinde yapılan sanat etkinliklerinin öğrencilere nasıl bir katkı sağlayacağı mülakat tekniği de kullanılarak sonuçlar doğrultusunda kapsamlı bir şekilde irdelenmektedir.

Sanat Ve Sanat Etkinliği

Tolstoy'a göre sanat, bir başkasının yansıttığı duyguları görerek ya da duyarak idrak eden birinin, bu duyguların aynısını yaşaması temeline dayanan bir disiplindir (Tolstoy, 2015: s. 49). Sanat kavramı kişiden kişiye göre değişkenlik göstermekte olup özgün fikirler sunma olanağına sahip bir disiplindir. Sanat kimilerine göre kuramsal açıdan önemli, kimilerine göre de yaratıcılığını geliştirmesi bakımından önemlidir. Sanat yaratıcılığında, sanat etkinliklerinin rolü oldukça geniştir. Sanat etkinlikleri sayesinde öğrencilerin yaratıcılığı oldukça gelişme göstermektedir. Özellikle öğrenciler arasında yapılan resim yarışmaları yaratıcılıklarını geliştirmek için önemlidir. Örneğin, resim yarışmaları genellikle sanat ve tasarım bölümlerinde yapılmaktadır. Öğrencinin çizim yeteneğini, süreyi verimli kullanabilme, belli bir süre içinde en iyi tasarımı çıkarabilme, rakip olduğu kişiyle yarışabilme, pratik düşünebilme, nitelikli tasarım ortaya koyabilme ve görsel algı becerilerine sahip olmayı sağlamaktadır. Dolayısıyla bu unsurlar öğrencinin kendini resim alanında nitelikli bir şekilde geliştirebilme imkanı sunmasını amaçlamaktadır.

Üniversitelerde Yapılan Sanat Etkinlikleri Örnekleri

Üniversitelerde yapılan sanat etkinlikleri öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmesinde büyük ölçüde rol oynamaktadır. Yapılan sanat etkinlikleri temalı yarışmalar, desen yarışmaları, ürün tasarımı ve el sanatları alanında yapılan temalardır. Gerçekleşen bu temalı yarışmalar

genellikle bir konu altında yapılan etkinliklerdir. O temaya uygun resim, heykel, seramik, vb. alanlarda yapılmaktadır. Örneğin, desen yarışmaları, üniversitelerde sanat ve tasarım fakültelerinde yapılmaktadır. Fakültelerin moda tasarımı bölümlerinde desen yarışmalarını sıklıkla görmekteyiz.

Resim 1. 14. Taç Yarışma Afışı

Üniversitelerde yapılan sanat etkinliklerinden örnekler vermek gerekirse, ev tekstilinde moda yaratabilecek tasarım ve tasarımcıların ortaya çıkmasını sağlamak amacıyla Zorluteks tarafından 18 Mart 2016'da düzenlenen yarışmanın ilanında güzel sanatlar fakültelerinde okuyan öğrencilerin katılabileceği öngörülmektedir. Bu yarışmalar öğrencilerin yaratıcılıkları geliştirme olacağı buldukları platformlardır. Bu yarışmalar sayesinde pratik düşünebilme, doğru akıl yürütebilme yetilerini geliştirmektedirler.

Resim 2. Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğrenci Sergisi, 2016-2017

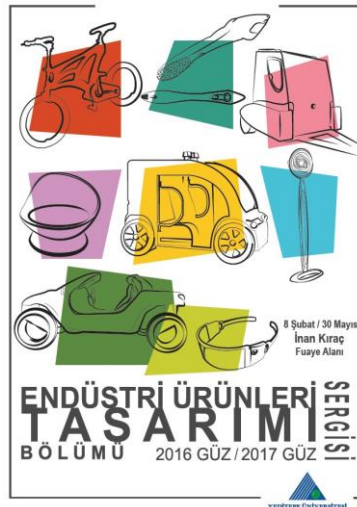
Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar fakültesinin 2016-2017 yılında gerçekleştirdiği öğrenci sergisi yapıldı. Bu sergide amaç, sene boyunca yapılan çalışmaların sene sonunda sanatseverlere tanıtılmıştır. Bu sergilerin amacı sanat eğitimi alan öğrencilerin nasıl eserler ortaya koyduğu olmaktadır.

Resim 3. Ankara Üniversitesi Sergi Afişi, 2017

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğrencilerinin Gençlik haftasına özel karma sergisi 12-20 Mayıs 2017'de gerçekleşmiştir.

Moda tasarımının yanı sıra, endüstri ürünleri tasarımı bölümlerinde de sanat etkinlikleri son derece önemlidir. Ürün tasarımı bölümlerinde yapılan sanat etkinlikleri bir konu altında yapılan tasarım maketler yer almaktadır. Bu maketler öğrencilerin yaratıcılıklarını ve hayal gücünü geliştirmektedir.

Resim 4. Yeditepe Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Sergi Afişi, 2017

Örneğin, 2016/2017 güz döneminde Yeditepe Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı bölümünün gerçekleştirdiği sergisidir.

Geleneksel el sanatları bölümlerinde ise, genellikle heykel, seramik, çini, tezhip, hat, örgü gibi temalar verilerek çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir.

Resim 5. Akdeniz Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Sergi Afişi, 2018

2018 yılında Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar fakültesinin gerçekleştirdiği Geleneksel Türk Sanatları Bölümü Sergisi sanatseverlere açılmıştır.

Yöntem

Çalışmada, 14 Mayıs – 02 Haziran 2017 tarihleri arasında çeşitli üniversitelerde okuyan tasarım bölümlerinde sanat ve tasarım bölümlerinde okuyan öğrenciler ana kütle olarak belirlenmiştir. Zaman kısıtlaması nedeniyle 100 kişi örneklem olarak belirlenmiştir.

Literatür tarama, metin inceleme, kütüphane ve internet araştırması yapılmış olup, mülakat tekniği kullanılarak öğrencilere sorular yöneltilip, bu etkinliklerin kendilerine ne kattığı çıkarılmıştır. Bu çalışmanın temel ekseni sanat etkinlikleri üzerinedir. Çalışmada ilk adım, sanat ve sanat etkinliğinin ne olduğu, üniversitelerde yapılan sanat etkinliklerinin neler olduğudur.

Son olarak, öğrencilere mülakat yöntemi uygulayarak sanat etkinliklerinin kendilerine neler kattığının sonuçlarını görmüş olacağız.

Bulgular

Bu çalışmada, mülakat tekniği uygulanmıştır. Mülakatta öğrencilerin sanat ve tasarım bölümlerinde okuyor olmaları gerekmektedir.

Mülakat sorularını 100 kişiye sorduk. Yapılan mülakatların sonucunda sanat etkinliklerinin sanat ve tasarım bölümlerinde okuyan öğrencilere neler kattığını görmüş olacağız.

Çalışmaya, çeşitli üniversitelerde okuyan sanat ve tasarım öğrencileri katılmıştır. Katılımcılara yöneltilen ilk soru, yapılan sanat etkinlikleri yaratıcılığımızı geliştirme açısından yararlı olup olmadığı olmuştur. Bu soruya 62 kişi olduğu yönünde, 38 kişi ise olmadığı yönünde değerlendirmiştir.

Katılımcılara sorulan ikinci soru, yapılan sanat etkinlikleri çizim derslerindeki başarımızı artırıp artırmadığı yönündedir. Bu soruya 70 kişi artırdığı, 30 kişi ise artırmadı diye yanıt vermiştir.

Katılımcılara sorulan diğer bir soru, sanat etkinliği adı altında yapılan sergiler bakış açımızı değiştirip değiştirmediği yönünde olmuştur. Bu soruya ise, 72 kişi değiştirdiği, 28 kişi değiştirmedeği yönünde cevap vermiştir.

Bir diğer önemli değinilen konu ise, sanat etkinlikleri yeni fikirler üretme bakımından önemlidir. Bu yüzden katılımcılara sanat etkinlikleri yeni fikirler üretme bakımından yararlı olup olmadığı yönünde olmuştur. Bu soruya 85 kişi olduğu, 15 kişi ise olmadığı yönünde olmuştur.

Katılımcılara sorulan bir diğer soru ise, sanat etkinlikleri sosyalleşme açısından etkili olup olmadığı yönündedir. Cevaplara göre 75 kişi olduğu, 25 kişinin olmadığı yönündedir.

Üniversitelerde yapılan sanat etkinliklerinin öğrencilere katkısını inceleyen bu çalışmada katılımcılara yöneltilen soru “Sanat etkinlikleri size ne kattı?” şeklinde hazırlanmıştır. Soru açık uçlu olarak hazırlanmış ve cevaplar beklenmiştir. Alınan cevaplara göre, genellikle yaratıcılık, düşünce, sosyalleşme yönünde kurulan cümleler olmuştur. Cevaplardan bazıları şöyledir:

- Hızlı akıl yürüterek tasarımlar üretebiliyorum.
- Sanat ile ilgilenmek yaratıcılığımı geliştirdi.
- Dersler dışında bu tür etkinlikler bizi her bakımdan geliştirdi.
- Yeni fikirler oluşturma becerisi kattı.
- Uygulamanın dışında teorik bilgilerim zenginleşti.
- Kültürel anlamda çok şey kattı.

- İdrak etme yetim gelişti.

Diğer katılımcıların cevabı ise, “amacının sadece derslere girip çıkmak olduğu” yönünde olmuştur.

Çeşitli üniversitelerde yapılan sanat etkinliklerinin öğrencilere katkısını inceleyen bu çalışmada katılımcılara yöneltilen bir diğer soru ise “Hangi alanda yapılan sanat etkinliği sizi etkiledi?” şeklinde hazırlanmıştır. Soru açık uçlu olarak hazırlanmış ve cevaplar beklenmiştir. Cevaplardan bazıları şöyledir:

- Resim sergileri
- Seramik çalışmaları
- Desen yarışmaları
- Bienaller
- Workshoplar
- Heykel sergileri
- Sanat söyleşileri
- Sempozyumlar

Diğer katılımcıların cevabı ise, “amacının hiçbir etkinliğe katılmayıp sadece okula gelip gitmek” olduğu yönünde olmuştur.

Sonuç ve Öneriler

100 kişi ile yapılan mülakatlar sonucunda çeşitli üniversitelerde okuyan öğrenciler ile yapılan sanat etkinliklerinin kendilerine neler kattıkları yönünde bakış açılarının ölçülmesinde çıkan sonuçlar aşağıdaki gibidir;

	Evet	Hayır
Yapılan sanat etkinlikleri yaratıcılığınızı geliştirdi mi?	%62	%38
Sanat etkinlikleri çizim derslerinizdeki başarınızı etkiledi mi?	%70	%30
Yapılan resim sergileri sanata bakış açınızı etkiledi mi?	%72	%28
Sanat etkinlikleri yeni fikirler üretmeniz bakımından etkili oldu mu?	%85	%15

Sanat etkinlikleri sosyalleşmeniz bakımından etkili oldu mu?	%75	%25
--	-----	-----

Tablo 1. Mülakat Sonuçları Tablosu (%)

Çıkan sonuçlara göre, ilk soruda yapılan sanat etkinlikleri yaratıcılıklarını geliştirdiği, ikinci soruda, sanat etkinlikleri çizim derslerindeki başarılarını etkilediği, üçüncü soruda ise, yapılan resim sergileri sanata bakış açılarını etkilediği, dördüncü soruda, sanat etkinlikleri yeni fikirler üretmeleri bakımından etkili olduğu, diğer soruda ise, sanat etkinlikleri sosyalleşmeleri bakımından etkili olduğu, açık uçlu soruda ise, sanat etkinlikleri yaratıcılıklarını geliştirdiği yönünde belirlenmiştir. Son açık uçlu soruda ise, resim, seramik ve desen alanlarında yapılan sanat etkinlikleri öğrencileri etkilemiştir.

Böylece, çeşitli sanat bölümlerinde okuyan öğrenciler katılımcı olarak alınmıştır. Bundan sonra yapılması planlanan çalışmalarda, sanat bölümlerinde okumayan ama bu tür etkinliklere katılan öğrencilerin fikirleri ve düşüncelerinin de faydalı olacağı kanısındayız.

KAYNAKÇA

San, İ. (2008), “*Sanat ve Eğitim*”, Ankara: ÜtopyaYayınevi.

Tolstoy, L. N. (2015), “*Sanat Nedir?*”, (Çev). Mazlum Beyhan, İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Tunalı, İ. (2012), “*Estetik*”, İstanbul: Remzi Kitabevi.

İnternet Kaynakları

<http://egazete.anadolu.edu.tr/kultur-sanat/36003/gsfden-2016-2017-ogretim-yili-1inci-2nci-ve-3uncu-siniflar-sergisi>

<https://www.ankara.edu.tr/karma-sergi-guzel-sanatlar-fakultesi-ogrencileri-genclik-haftasina-ozel-resim-sergisi-12-20-mayis-2017/>

<https://yeditepe.edu.tr/tr/etkinlik/endustri-urunleri-tasarimi-bolumu-2016-guz-2017-guz-sergisi>

<http://kusam.akdeniz.edu.tr/geleneksel-turk-sanatlari-tezhip-hat-minyatur-karma-sergisi/>